

STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY K NÁVRHU ROZPOČTU MESTA NA ROK 2020 A K NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU MESTA NA ROKY 2021 - 2022

V zmysle ustanovenia § 18f, odsek 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov p r e d k l a d á m mestskému zastupiteľstvu odborné stanovisko k návrhu rozpočtu Mesta Hnúšťa na rozpočtový rok 2020 (*záväzný rozpočet*) a viacročného rozpočtu na roky 2021 až 2022 (*orientačné rozpočty*) a k návrhu Programového rozpočtu.

Návrh rozpočtu na roky 2020 až 2022 bol zverejnený dňa 21.11.2019 v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov.

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu programového rozpočtu mesta Hnúšťa (ďalej len „návrh rozpočtu“) na roky 2020 – 2022, ktorý bol spracovaný v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). V návrhu rozpočtu sú uvedené údaje o skutočnom plnení rozpočtu mesta za predchádzajúce dva roky, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a rozpočet na 3 nasledujúce roky v súlade s čl. 9 ods. 1 o zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k rozpočtu štátu, k právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta, ako aj zo zmlúv.

Návrh rozpočtu na rok 2020 vrátane finančných operácií bol zostavený ako vyrovnaný a zároveň napĺňa aj ostatné zákonom stanovené podmienky v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Príprava rozpočtu rešpektuje tiež povinnosť, ktorá je ustanovená v § 9 (o viacročnom rozpočte) a dané prechodné ustanovenie, ktoré je uvedené v § 21 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Predložený návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2021-2022 ako aj návrh rozpočtu mesta na rok 2020 bol podkladom na spracovanie odborného stanoviska z **hľadiska zákonnosti** predloženého návrhu a z **hľadiska východísk tvorby návrhu rozpočtu**.

A.1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi:

- ❖ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- ❖ Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- ❖ Nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení ďalších doplnkov,
- ❖ Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

- ❖ Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov (*Je predpoklad, že práve pripravovaná novela tohto zákona môže mať výrazný dopad na výdavky mesta. Predpokladá sa odstránenie nesúladu medzi minimálnou mzdou a minimálnou výškou tarifného platu zvýšením platových taríf, ako aj pridanie nových platových stupňov, 32 ročné obmedzenie započítanej praxe sa zvyšuje na 40 rokov (zvýšenie tzv. tabuliek v priemere o 10%),*
- ❖ Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších zmien a doplnkov, Zákon č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov mesta v znení neskorších zmien a doplnkov,
- ❖ Zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Enviromentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Nariadenie vlády č. 330/2018 Z. z. , ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov,
- ❖ Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení ďalších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- ❖ Kolektívna zmluva vyššieho stupňa a s ňou súvisiace zmeny v legislatívnych normách (napr. úprava pravidiel tarifných plátov zamestnancov obcí a pedagogických zamestnancov, zvýšenie minimálnej mzdy),
- ❖ VZN mesta Hnúšťa s dosahom na plnenie príjmov a čerpanie výdavkov mesta Hnúšťa.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Hnúšťa

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s VZN mesta, ktorými sú upravované povinnosti poplatkového a daňového charakteru mesta. Pri spracovaní rozpočtu sa vychádzalo hlavne z VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, VZN o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Hnúšťa atď.

A.2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

- Návrh rozpočtu je spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004 – 42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z. n. p. , ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.
- Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2020 až 2022 č. MF/009168/2019-411.
- Návrh rozpočtu je zostavený v súlade s Vyhláškou ŠÚ SR č. 257/2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy(SK COFOG).

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Vplyv štátu sa prejavuje v rozpočte Mesta Hnúšťa priamo cez objem poskytnutých dotácií z príslušných kapitol, a to najmä, prostredníctvom objemu podielu na dani z príjmov fyzických osôb a nepriamo cez legislatívne úkony, ktoré majú ekonomický dopad. Podľa vyjadrenia predstaviteľov ZMOSu k návrh štátneho rozpočtu je rozpočtovaná výška prebytku na rok 2020 v návrhu rozpočtu verejnej správy pre mestá a obce nereálna, ZMOS očakáva jej zníženie na úroveň vyrovnaného, resp. mierne schodkového rozpočtu. Za podhodnoteného, vzhľadom na aktuálny vývoj a prijatú legislatívu, považuje ZMOS rozpočtovanú výšku mzdových výdavkov. ZMOS spolu s vládou SR a KOZ podpísali koncom júna 2018 spoločné vyhlásenie ku kolektívnym zmluvám v štátnej a verejnej službe na roky 2019 a 2020, v ktorom spoločne deklarovali ochotu zvýšiť zamestnancom v štátnej a verejnej službe ich platové tarify od 1. 1. 2019 a následne od 1.1. 2020 vždy o 10 %.

ZMOS tak ako v minulých rokoch očakáva, že výsledok hospodárenia na konci roka 2019 sa bude pohybovať na úrovni vyrovnaného plnenia rozpočtu. Dôvodom bude vysoké plnenie mzdových

a odvodových povinností zo strany miest a obcí, keď za prvých osem mesiacov roku objem vyplatených miezd a odmien je oproti porovnateľnej skutočnosti roku 2018 vyšší o 15,3 %.

V návrhu rozpočtu mesta Hnúšťa sú zohľadnené aj legislatívne úpravy k poskytovaniu príspevku na rekreáciu zamestnancov s predpokladom čerpania uvedených výdavkov v porovnaní s rokom 2019. Rozpis ďalších výdavkov, ktoré sú zahrnuté, nie sú zahrnuté alebo sú len čiastočne zahrnuté do návrhu rozpočtu mesta, ktoré majú vplyv na hospodárenia mesta, sú rozpísané na strane 7 návrhu rozpočtu.

Pri tvorbe rozpočtu je potrebné brať do úvahy aj rast cien energetických komodít na svetových trhoch, očakávame aj zvýšenie regulovaných cien energií, cien tovarov a služieb.

Návrh rozpočtu teda vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2020 až 2022, z vyššie menovaných predpisov pre spracovanie rozpočtov samospráv. Východiskovými podkladmi pre tvorbu rozpočtu mesta na roky 2020-2022 bolo zohľadnenie odhadu výnosu podielových daní, platných zmluvných vzťahov, platných VZN, interných aktov, zohľadnenie zvýšenia platových taríf a stupníc, platnej organizačnej štruktúry MsÚ, štruktúry mesta, odhadu skutočného plnenia rozpočtu za rok 2019 resp. samotného vývoja hospodárenia mesta v roku 2019. Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám, zriaďovateľom ktorých je mesto Hnúšťa. Výdavky navrhované jednotlivými oddeleniami, rozpočtovými a príspevkovými organizáciami, bolo nutné prehodnotiť s ohľadom na možnosti ich krytia objemom rozpočtovaných príjmov.

V návrhu je rozpočtovaných 11 programov, ktoré obsahujú podprogramy slúžiace k plneniu zámeru jednotlivých programov, v rámci nich sú porovnané ciele z predchádzajúcich rokov a návrh na roky 2020 až 2022.

Na základe uvedených prognóz bol rozpočet mesta Hnúšťa na rok 2020 navrhnutý so schodkom 1 203 040 €. Bežný rozpočet bol zostavený s prebytkom 63 040 €, kapitálový rozpočet bol navrhnutý so schodkom 1 266 080 €. Schodok kapitálového rozpočtu je krytý v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov prebytkom bežného rozpočtu a finančných operácií, ktorý predstavuje sumu 1 203 040 €.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta najmenej na 3 rozpočtové roky.

V súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu na roky 2020 až 2022 č. MF/100302/2019-411 - **záväzným rozpočtom pre mesto je rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2020**. Rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky t.j. na roky 2020 a 2021 majú orientačný charakter a teda ani rozpočtované príjmy a výdavky rozpočtov týchto rokov nie sú pre mesto záväzné.

V súlade s § 10 odsek 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa navrhovaný viacročný rozpočet mesta na roky 2020 až 2022 vnútorne člení na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len „bežný rozpočet“)
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len „kapitálový rozpočet“)
- c) finančné operácie.

Predložený rozpočet spĺňa všetky náležitosti spomenutého zákona, vychádza z finančných možností mesta, so zreteľom na dodržiavanie platnej legislatívy a prijatých zásad.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Mestskému zastupiteľstvu je predložený návrh rozpočtu mesta na rozpočtový rok 2020 a zároveň aj návrh rozpočtu mesta na rozpočtové roky 2021 a 2022 obsahujúci predpokladaný vývoj príjmovej a výdavkovej časti bežného a kapitálového rozpočtu v predložených východiskových ukazovateľoch podľa programovej štruktúry rozpočtu (jednotlivé programy a podprogramy s uvedením príslušných zámerov a cieľov), viď tabuľky (údaje v tabuľkách sú uvedené v celých eurách).

Pre roky 2020 až 2022 je návrh rozpočtu je zostavený ako programový a je rozpočtovaných 11 programov, ktoré predstavujú 55 podprogramov a 41 prvkov slúžiacich k plneniu zámeru jednotlivých programov.

Súhrnná bilančná charakteristika návrhu rozpočtu:

1. Rozpočet celkom (príjmy, výdavky, finančné operácie) :

Tab. č.1

Rozpočtové roky	2014 skutočnosť	2015 skutočnosť	2016 skutočnosť	2017 skutočnosť	2018 skutočnosť	2019 rozpočet	2019 predpoklad	2020 rozpočet
Príjem (BP+KP+F0)	4 222 430	4 548 858	4 702 494	4 975 839	6 942 336	6 643 637	5 856 783	10 576 094
Výdaj(BV+KV+F0)	4 169 945	4 320 041	4 372 736	4 622 676	6 573 918	6 643 637	5 742 387	10 576 094
+prebytok,-schodok	46 174	228 817	329 758	353 163	368 418	0	114 396	0

2. Súhrn rozpočtov + finančné operácie

Tab. č.2

Rozpočtové roky	2015 skutočnosť	2016 skutočnosť	2017 skutočnosť	2018 skutočnosť	2019 rozpočet	2019 predpoklad	2020 rozpočet
Bežný rozpočet	386 121	436 421	429 450	311 810	97 624	248 116	63 040
Kapitálový rozpočet	-136 752	2 529	-37 514	-141 010	-626 564	-456 782	-1 266 080
+prebytok,-schodok rozp.	249 369	438 950	391 937	170 800	-528 940	-208 666	-1 203 040
Finančné operácie	-20 552	-109 192	-38 773	197 618	528 940	323 062	1 203 040
Rozpočt. hospodárenie	228 817	329 758	353 163	368 418	0	114 396	0

Návrh rozpočtu mesta na rok 2020 je v zmysle § 10 odsek 3 a 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je navrhnutý ako **vyrovnaný**.

D.1. Rozpočet príjmov

1. Bežné príjmy rozpočtu t. j. vlastné príjmy sú tvorené daňovými a nedaňovými príjmami. Ostatné príjmy sú tvorené transfermi na prenesený výkon štátnej správy, grantmi a dotáciami.

Vývoj bežných príjmov za roky 2016 – 2022:

Tab. č. 3

Rozpočtové roky	2016 skutočnosť	2017 skutočnosť	2018 skutočnosť	2019 rozpočet	2019 predpoklad	2020 rozpočet	2021 rozpočet	2022 rozpočet
Príjem mesto	4 221 340	4 472 222	4 806 505	5 125 305	5 244 165	5 772 810	5 979 528	6 191 828
Príjem RO	87 200	100 099	159 803	114 816	67 816	359 204	359 204	359 204
Spolu bežné príjmy	4 308 539	4 572 321	4 966 308	5 240 121	5 311 981	6 132 014	6 338 732	6 551 032

Čo sa týka porovnania príjmov mesta (viď. tab. č. 1) na rok 2020 je výška prognózovaných príjmov **vyššia o 528 645 €** oproti predpokladanej skutočnosti roku 2019.

Do návrhu rozpočtu bežných príjmov bolo zapracované navýšenie rozpočtu daňových príjmov v roku 2020 oproti roku 2019 a to vo výnosoch dane z príjmov, dani z nehnuteľností, dani za psa, zvýšenie poplatkov za komunálny odpad. Pri zvýšení rozpočtu na dani z nehnuteľností, dani za psa a pri poplatkoch za komunálny odpad sa pri spracovaní návrhu rozpočtu vychádzalo zo základu platných sadzieb daní a poplatkov pre rok 2019. Bližšie sa k uvedenému navýšeniu rozpočtu daňových príjmov budem venovať pri konkrétnych príjmoch.

Tento príjem je navrhovaný odvážne, nakoľko príjmy z uvedených daní a poplatkov nie sú plnené ani do výšky ročného predpisu, aj keď mesto pri vymáhaní nedoplatkov využíva všetky zákonné úkony, aby sa naplnil plánovaný rozpočet. V prípade výpadku príjmu bude v priebehu rozpočtového roka jedinou možnosťou udržania vyrovnaného hospodárenia viazanie výdavkov bežného rozpočtu, keďže väčšina bežných výdavkov má obligatórny charakter.

Preto aj naďalej do budúcnosti bude opodstatnená zásada opatrnosti a obozretnosti pri rozpočte bežných príjmov, hlavne z dôvodu možného rizika nenaplnenia príjmov prognózovaných v rozpočte na rok 2020.

1.1. Daňové príjmy - tvoria podstatnú časť bežných príjmov rozpočtu mesta na zabezpečenie samosprávnych funkcií. V roku 2020 sú rozpočtované daňové príjmy vo **výške 3 302 144 €**, čo predpokladá nárast daňových príjmov oproti roku 2019 (predpoklad 3 106 144 €) o sumu 196 000 €. Tvoria takmer 57,20 % všetkých príjmov mesta.

2.1.1. Výnos dane z príjmov FO (podielová daň)

Najpodstatnejšou časťou bežných príjmov mesta je daň z príjmov fyzických osôb tzv. podielová daň zo ŠR. V čase spracovania rozpočtu neboli vydané „Východiskové štatistické údaje a podiel obcí na výnose DPFO pre rok 2020“ a tak bol rozpočet výnosu dane z príjmov pre mesto Hnúšťa na rok 2020 vyčíslený z očakávanej skutočnosti pre rok 2019 a navýšený o 3,5% oproti schválenému rozpočtu na rok 2019, s predpokladom naplnenia prípadne mierneho navýšenia uvedeného príjmu. Výnos dane z príjmov bol rozpočtovaný na rok 2020 Hnúšťa v sume **2 864 800 €** (navýšenie oproti roku 2019 o sumu 96 852 €).

Je však dôležité pri uvedenej podielovej dani uviesť, že aj keď výber dane v posledných rokoch mal stúpajúcu tendenciu, nárast uvedenej dane je v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 miernejší. V roku 2020 sa očakáva nižší nárast dane z príjmu fyzických osôb hlavne z dôvodu legislatívnych zmien ako sú zvýšenie nezdaniteľnej časti základu dane fyzických osôb a zníženie sadzby dane SZČO na 15 %.

Je potrebné pri uvedenej podielovej dani uviesť, že v našom meste je nepriaznivý vývoj počtu obyvateľstva, ktorý má každoročne klesajúci trend. Od roku 2011 do 31.12.2018 bol evidovaný pokles obyvateľstva podľa štatistického úradu v počte 332. Podľa počtu obyvateľov s trvalým bydliskom bol v našom meste za obdobie od roku 2011 do 30.11.2019 pokles obyvateľov o 404.

Pre porovnanie uvádzam nasledujúce údaje poklesu obyvateľstva od roku 2011:

Tab. č. 4

Vývoj počtu obyvateľov k 31.12. roku	Štatistický úrad SR	Evidencia obyvateľov mesta podľa trvalého bydliska
2011	7 787	7 272
2012	7 739	7 218
2013	7 698	7 229
2014	7 704	7 169
2015	7 658	7 102
2016	7 572	7 052
2017	7 490	6 955
2018	7 455	6 929
K 30.11.2019	Nie je	6 868

Z vyššie uvedených dôvodov je potrebné pouvažovať do budúcnosti vo výhľadových a koncepčných materiáloch práve v súvislosti s podielovými daňami s možnými ťažkosťami pri zostavovaní príjmovej časti rozpočtu, nakoľko uvedené príjmy tvoria 47,91 % bežných príjmov mesta.

2.1.2. Daň z nehnuteľnosti

V roku 2020 je daň z nehnuteľnosti rozpočtovaná v sume 196 000 €, t.j. výšku predpokladaného stavu platieb do rozpočtu za rok 2019 s predpokladaným navýšením o 25%. **Nedoplatok na dani z nehnuteľnosti je k 31.10.2019 je evidovaný v sume 86 964,70 €.** Pri uvedenej dani je ešte predpoklad zníženia nedoplatku k 31.12.2019.

Pri uvedenom príjme je riziko nenaplnenia predpokladaného predpisu a tak nárast nedoplatkov do budúcnosti.

Na základe vyššie uvedeného odporúčam vyvíjať maximálne úsilie k vymožitelnosti nedoplatkov v čo najvyššej čiastky z uvedenej dane a to hlavne starých nedoplatkov a tak zamedziť nárastu nových nedoplatkov z predpisov resp. vyrubenia dane v roku 2020.

2.1.3. Za komunálny odpad a drobný stavebný odpad

Overením plnenia rozpočtu príjmov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad k 30.11.2019 a k 31.12.2018 boli zistené nasledovné skutočnosti (v €):

Tab. č. 5.¹

	Právnické osoby	Fyzické osoby	Spolu
Nedoplatok k 31.12.2018	47 925,83	222 671,20	270 597,03
Rozhodnutia vydané rok 2019	186	2 633	2 819
Výška poplatkov(predpis) k 30.11.2019	32 362,61	113 939,33	146 301,94
Príjmy z poplatkov k 30.11.2019	39 470,26	88 624,85	128 095,11
Úhrada za rok 2019 k 30.11.2019	25 612,78	70 830,04	96 442,85
Úhrada za predchádzajúce roky k 30.11.2019	13 857,48	17 794,81	31 652,29
Odpis za predchádzajúce roky	1 200,83	1 566,26	2 767,09
Vratka k 30.11.2019	366,14	154,37	520,51
Nedoplatky k 30.11.2019	39 983,49	246 170,50	286 153,99
Množstvový zber			
Firma	Skutočnosť rok 2018	Skutočnosť k 30.11.2019	
YURA	1955,41€/16 930 kg	2079,00 €/18 000 kg	
CARBON	89,24 €/772,65kg	176,71 €/1 530 kg	
VERSACO	117,81 €/1 020 kg	293,37 €/2 540 kg	
WMT Hnúšťa	-	406,56 €/3 520 kg	

¹Uvedené sumy sú vyrátane z ceny poplatkov:

FO: 0,0525 €/deň, koeficient 1,00=19,16 € rok/osoba

PO: 0,0960 €/deň, koeficient 0,75=26,28 €/osoba – stolička, lôžko

Množstvový zber: veľkoobjemový kontajner: 0,1155/1kg komunálneho odpadu

110 a 1100 litrová nádoba: 0,0312 € za liter komunálneho odpadu

Pri rozpočtovaní príjmov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad na rok 2020 sa po navýšení poplatku o 30% počíta s príjmom vo výške **226 700 €**, z toho poplatok mestu pre FO a PO vo výške **193 700 €** a príjem z Enviroföndu za skládku **33 000 €**, čo je oproti rozpočtu v roku 2019 (169 400 €) nárast a to vo výške 24 300 €.

Ako je vidieť v tabuľke č. 3, k 30.11.2019 evidujeme nedoplatky v celkovej výške **286 153,99 €** (fyzické osoby 246 170,50 € a právnické osoby 39 983,49 €). K 31.12.2018 boli evidované nedoplatky v celkovej sume 270 597,03 € (fyzické osoby 222 671,20 € a právnické osoby 47 925,83 €). Pozitívne hodnotím pokles nedoplatku u právnických osôb v roku 2019 v porovnaní s rokom 2018. Suma nedoplatkov, či už PO alebo FO, môže byť k 31.12.2019 o niečo nižšia ako sú uvádzané v tabuľke č. 3, nakoľko do konca roka môže dôjsť k úhradám poplatkov za komunálny odpad.

Na základe vyššie uvedených skutočností a na základe navýšenia poplatku za komunálny odpad, ako aj z dôvodu, že ani v roku 2019 nebude uhradená celá suma predpisu za poplatky vydaná rozhodnutiami, nevidím v roku 2020 veľkú možnosť zlepšujúceho sa trendu vo vývoji výberu uvedených poplatkov a teda následne reálne zvyšovanie ich výberu, hlavne na strane fyzických osôb, aj keď vymáhanie uvedených nedoplatkov sa uplatňuje všetkými zákonnými spôsobmi pravidelne. Nevymožiteľnosť uvedených nedoplatkov môže nastať aj z dôvodu, že dlžník využije inštitút osobného bankrotu a mesto svoju pohľadávku nebude vedieť uplatniť. Je dôležité si tiež uvedomiť, že výber uvedeného poplatku je priamo úmerný na počet obyvateľov s trvalým bydliskom v našom meste a ten medziročne klesá. Uvedené poplatky a hlavne ich výber, môžeme dlhodobo radiť medzi najproblematickejšie, pritom však z pohľadu participácie na príjmoch rozpočtu sa jedná o jeden z nosných príjmov bežného rozpočtu.

2.1.4. Ostatné dane za špecifické služby (za psa, za nevýherné hracie automaty, za predajné automaty, za ubytovanie, za užívanie verejného priestranstva, iné tovary a služby) sú rozpočtované na (s navýšením sadzby dane za psa) v celkovej výške 14 344 €, čo je nárast v porovnaní s rozpočtom roku 2019 v sume 5 200 € (rok 2019 v sume 9 144 €). Aj pri niektorých príjmoch za špecifické služby je potrebné uviesť, že aj tu dochádza k nenaplneniu rozpočtovaných príjmov za uplynulé obdobie a k vyššiemu evidovanému nedoplatku v porovnaní s rokom 2018. Najvýraznejší rozdiel v evidovaní nedoplatku je na dani za psa.

Tab. č. 6

Rok	Výška nedoplatku na dani za psa
2016	9 304
2017	10 422
2018	12 331
K 31.10.2019	14 832

Nedoplatky k 31.12.2019 na dani za psa môžu byť o niečo nižšie ako sú uvádzané v tabuľke č. 4, nakoľko do konca roka ešte môže dôjsť k úhradám platieb na uvedenej dani.

Pri zvýšení sadzby daní za psa v roku 2019 je možný predpoklad zvýšenia nedoplatku aj v ďalších rokoch. Je potrebné sa preto do budúcnosti zamerať na zlepšenie výberu hlavne na dani za psa, aby nedochádzalo k medziročnému rastu nedoplatkov.

2.2. Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy sú tvorené príjmami z prenájmu pozemkov, budov, nebytových priestorov, ktoré sú plánované v zmysle uzatvorených platných nájomných zmlúv a príjmom z administratívnych a iných poplatkov a platieb, z úrokov a z iných nedaňových príjmov. Návrh rozpočtu na rok 2020 vychádzal z predpokladu roku 2019 t.j. zo sumy 252 300 € s miernym navýšením. Mesto Hnúšťa rozpočtuje v roku 2020 nedaňové príjmy vo výške **250 760 €** z toho:

2.2.1. Príjmy z prenajatých budov, priestorov, objektov

V roku 2020 je spracovaný rozpočet príjmov z prenajatých budov v sume **157 200 €**, čo v porovnaní s predpokladom plnenia rozpočtu na rok 2020 vyššia suma o **16 200 €**. Z uvedeného príjmu tvorí príjem z prenájmu pozemkov 12 000 € a z prenajatých budov v sume 145 000 €.

Pri uvedených príjmoch je nájomné predpísané na celý rozpočtový rok a veľa nájomníkov uhrádza nájomné ku dňu 31. 12.2019.

2.2.2. Administratívne poplatky a iné poplatky:

Výška príjmov z administratívnych poplatkov a iných poplatkov, t.j. správne poplatky, pokuty a penále a sankcie, poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja (opatrovateľské služby, hlásenie v mestskom rozhlase, príjmy od stravníkov v ŠJ MŠ, príjmy za spracovanie miezd iným subjektom a iné) je vo výške 88 060 €. V uvedených príjmoch je zaznamenaný medziročný pokles.

2.3. Granty a transfery – predpokladané príjmy v rámci tejto položky predstavujú prostriedky zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy na mestá a obce, prostriedky z ÚPSVaR na podporu detí v hmotnej núdzi a prostriedky z EÚ prostredníctvom ŠR v celkovej sume **2 219 906 €** čo predstavuje navýšenie oproti predpokladu roku 2019 o sumu **334 526 €** (najväčšie navýšenie bolo hlavne u položiek krajský školský úrad, projekty na podporu zamestnanosti UPSVaR, ŠOV a dotácia na stravu ŠJ).

2.4. Kapitálové príjmy – celkový rozpočet kapitálových príjmov na rozpočtový rok 2020 je plánovaný vo výške **3 167 200 €** (navýšenie oproti rozpočtu roku 2019 o sumu 2 401 064 € a oproti predpokladu za rok 2019 o sumu 3 054 200 €):

- kapitálové nedaňové príjmy vo výške **10 000 €** (5 000 € z predaja kapitál. aktivít a 5 000 € z predaja pozemkov) – sú rozpočtované vo výške ako v roku 2019.

- kapitálové granty a transfery v sume **3 157 200 €** (rekonštrukcia sály kultúrneho domu, rekonštrukcia Petrivalského vily, budovanie priemyselného parku – najvyššia položka, náučný chodník). Tab. č.7

Rok	Rozpočet kapitál. príjmov	Skutočnosť plnenia kapit.príjmov
2016	4 308 073	309 371
2017	630 092	247 788
2018	66 000	1 599 326
2019	766 136	Predpoklad: 113 300
2020	3 167 200	
2021	1 110 000	
2022	610 000	

Z návrhu rozpočtu na rok 2020 je zrejmé, že mesto kapitálové príjmy rozpočtuje v sume **3 167 200 €** (vlastné príjmy 10 000 € a 3 157 200 € prostriedky zo ŠR) a kapitálové výdavky rozpočtuje vo výške 4 433 280 €. Je veľmi dôležité poznamenať, že krytie výdavkov bude nielen z vlastných príjmov, ale aj z prostriedkov získaných zo ŠR a EÚ prostredníctvom projektov so zabezpečením spolufinancovania z rozpočtu mesta. Iné investičné akcie, do ktorých sa mesto zapojí v priebehu roka (financovanie zo ŠR a fondov EÚ) budú zahrnuté do rozpočtu v priebehu roka rozpočtovým opatrením).

2.5. Príjmové finančné operácie – sú rozpočtované vo výške **1 276 880 €** a to:

- *prostriedky z predchádzajúcich rokov* prijaté v roku 2019 vo výške 800 € a vlastné prostriedky z predchádzajúcich rokov vo výške 476 080 €. Príjmové finančné operácie nie sú súčasťou príjmov rozpočtu mesta.

- *Tuzemské úvery* – sú rozpočtované v sume 800 000 €. Čerpanie uvedeného je na rok 2020 na dobudovanie 3. etapy skládky TKO.

Bližší rozpis príjmových finančných operácií je str. 7-8 návrhu rozpočtu.

Záver:

❖ *je potrebné aj v nasledujúcom rozpočtovom roku systematicky sledovať a hodnotiť stav plnenia príjmov rozpočtu a minimálne udržať percento úspešnosti výberu miestnych daní, poplatkov a služieb poskytovaných mestom.*

❖ *riziko nenaplnenia príjmov schválených rozpočtom a následne nevyhnutnosť prijať v priebehu roka opatrenia na viazanie rozpočtových výdavkov v potrebnom rozsahu*

D.2. Rozpočet výdavkov

Mesto zabezpečuje bežnými výdavkami krytie potrieb chodu Mestského úradu, krytie potrieb na zabezpečenie samosprávnych funkcií mesta.

Na základe predpokladaných zdrojov v príjmovej časti bol zostavený návrh rozpočtu výdavkov. Navrhovaný rozpočet výdavkov je zostavený tak, aby zabezpečil financovanie základných funkcií samosprávy ako to ukladá zákon o obecnom zriadení. Pri spracovaní návrhu rozpočtu výdavkovej časti sa vychádzalo z požiadaviek MsÚ, príspevkových a rozpočtových organizácií mesta, žiadostí o poskytnutie dotácií a uzavretých zmluvných vzťahov. Rozpočet výdavkov sa delí na rozpočet bežných výdavkov, kapitálových výdavkov a výdavkové finančné operácie (nie sú súčasťou výdavkov rozpočtu mesta).

Rozpis rozpočtových výdavkoch v eurách a ich vývoj od roku 2014 do roku 2021: Tab. č. 8

Výdavok	Rok 2014 skutočnosť	Rok 2015 skutočnosť	Rok 2016 skutočnosť	Rok 2017 skutočnosť	Rok 2018 skutočnosť	Rok 2019 predpoklad	Rok 2020 rozpočet	Rok 2021 rozpočet	Rok 2022 rozpočet
<i>bežné výdavky - mesto</i>	2 069 397	2 249 521	2 311 640	2 704 291	2 760 496	3 079 494	3 376 834	3 373 852	3 482 972
<i>bežné výdavky RO</i>	1 391 028	1 649 684	1 560 478	1 702 806	1 894 002	1 984 371	2 692 140	2 820 440	2 960 320
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU	3 460 425	3 899 205	3 872 118	4 428 700	4 654 498	5 063 865	6 068 974	6 194 292	6 443 292
- kapitálové výdavky mesto	519 723	229 067	306 842	282 301	1 740 336	570 082	4 433 280	1 340 000	800 000
- kapitálové výdavky RO	0	0	0	3 000	0	0	0	0	0
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY SPOLU	519 723	229 067	306 842	285 301	1 740 336	570 082	4 433 280	1 340 000	800 000
VÝDAVKOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE	189 798	191 769	193 776	195 504	179 084	108 440	73 840	135 240	118 540
SPOLU VÝDAVKOVÁ ČASŤ ROZPOČTU	4 169 945	4 320 041	4 372 736	4 622 676	6 573 918	5 742 387	10 576 094	7 669 532	7 361 832

Výdavkovú časť rozpočtu hodnotím v prvom rade ako celok, ale súčasne sa zameriavam aj na vzájomné súvislosti tvorby výdavkového rozpočtu, ktoré tvoria celkový obraz krytia nevyhnutných výdavkov mesta. Na rok 2020 sa navrhuje rozpočet výdavkov mesta celkom aj s FO v sume **10 576 094 €**, čo je oproti odhadovanej skutočnosti roku 2019 nárast o sumu **4 833 707 €**.

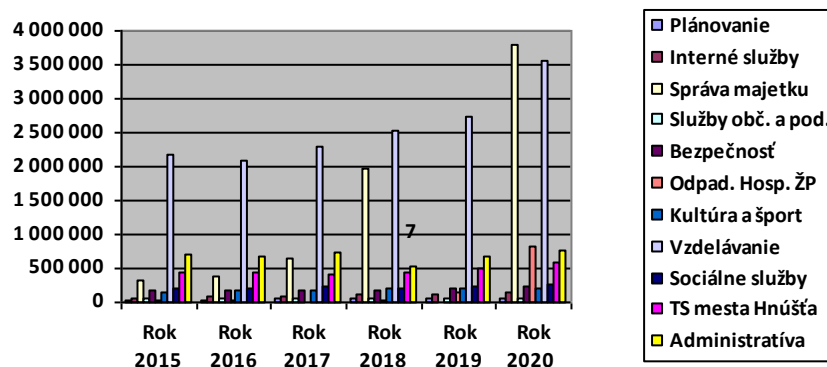
V prehľadu výšky vývoja celkových výdavkov od roku 2014 uvedených v tab. č. 6 je vidieť narastajúci trend.

Porovnanie výdavkovej časti rozpočtu podľa programov na rok 2020 s rokmi 2015 - 2018 (skutočnosť) a predpokladom 2019:

Tab. č. 9

Výdavková časť v EUR	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019 rozpočet	Rok 2019 predpoklad	Rok 2020 rozpočet
1. Plánovanie, manažment a kontrola	37 852	41 368	47 782	53 691	54 300	51 420	56 900
2. Interné služby	60 473	99 814	96 972	115 417	131 300	120 840	136 760
3. Správa majetku	317 464	386 323	427 399	1 982 077	1 528 309	689 000	3 794 696
4. Služby občanom a podnikateľom	52 674	57 918	53 764	52 691	71 706	71 500	63 100
5. Bezpečnosť	168 781	176 772	181 687	178 837	245 165	211 100	241 465
6. Odpadové hospodár. a ochrana ŽP	24 312	15 450	2 526	42 608	28 700	141 210	830 200
7. Kultúra a šport	158 348	165 474	182 720	210 755	206 275	201 500	215 230
8. Vzdelávanie	2 169 249	2 098 433	2 315 003	2 555 869	2 787 193	2 730 393	3 728 090
9. Sociálne služby	202 204	199 214	208 019	215 098	275 950	243 900	251 570
10. Technické služby mesta Hnúšťa	437 106	446 442	420 555	451 343	465 203	511 084	574 879
11. Administratíva	691 578	491 751	491 744	537 448	741 096	662 000	766 984
S P O L U rozpočet výdavkov:	4 320 272	4 178 960	4 428 172	6 394 834	6 535 197	5 633 947	10 502 254

1.1. Bežné výdavky

Bežné výdavky sa v roku 2019 rozpočtujú vo výške **5 142 497 €**, čo v porovnaní s predchádzajúcim rozpočtovým rokom 2018 (odhad 4 614 739 €) predstavuje nárast bežných výdavkov vo výške **527 758 €**. V rozpočtovanej sume bežných výdavkov na rok 2020 sú započítané výdavky pre školy s právnou subjektivitou v sume 2 006 638 € a aj príspevok na činnosť príspevkových organizácií mesta a to 156 000 € (v roku 2018 v sume 148 330 €) pre Mestské kultúrne stredisko Hnúšťa a 470 378 € (v roku 2017 v sume 442 615 €) pre Technické služby mesta Hnúšťa.

Navýšenie objemu bežných výdavkov v roku 2019 zohľadňuje aj navýšenie plátov pedagogických a nepedagogických zamestnancov a tiež rast plátov zamestnancov vo verejnej správe (konkrétnejší popis v úvodnej časti môjho stanoviska). Rast osobných výdavkov môžeme očakávať na základe plánovaného zvýšenia minimálnej mzdy v národnom hospodárstve. Predpokladaný rast minimálnej mzdy na úroveň 580 € a ďalšie navyšovanie minimálnej mzdy do budúcnosti značne ovplyvní rast osobných výdavkov hlavne zamestnancov, ktorí sú odmeňovaní minimálnou mzdou. **Pri zvýšení minimálnej mzdy je však potrebné poznamenať, že pre mesto je celkovým výdavkom v rozpočte v tomto prípade super hrubá mzda (reálna cena práce.)**

Vývoj bežných výdavkov (mesto)

Tab. č. 10

ROK	Rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť plnenia výdavkov celkom	% plnenia výdavkov
2013	2 072 405	1 951 367	94,16
2014	2 158 376	2 069 397	95,89
2015	2 285 137	2 249 521	98,44
2016	2 470 325	2 311 640	93,58
2017	2 704 291	2 440 064	90,23
2018	2 774 092	2 760 496	99,91
2019	3 135 859	(predpoklad) 3 079 494	(predpoklad) 98,20
2020	3 376 834		

Na základe uvedeného prehľadu v tab. č. 10 môžeme konštatovať, že vývoj bežných výdavkov má prirodzený rastúci trend od roku 2013. Za rok 2019 sa odhaduje nárast bežných výdavkov oproti skutočnosti roku 2018 až o sumu 319 000 €. Na rok 2020 sa navrhuje v rozpočte suma bežných výdavkov vyššia oproti odhadu na rok 2019 o sumu **297 430 €**.

Z návrhu rozpočtu vyplýva, že na základe bežných príjmov a bežných výdavkov na rok 2019 predstavuje predpoklad prebytku bežného rozpočtu cca 248 756 €, na rok 2020 je to 63 040 €, na rok 2021 je to 144 440 € a na rok 2022 je to v sume 107 740 €. Z prognózy je zrejmé, že tzv. disponibilná výška prebytku bežného rozpočtu má od roku 2019 klesajúci trend.

Je to dôležitý ukazovateľ, hlavne toho, že použiteľné bežné príjmy na pokrytie neustále rastúcich bežných výdavkov v roku 2020 oproti roku 2019 vzrástli o sumu 528 645 € (hlavne z dôvodu navýšenia rozpočtu bežných príjmov – napr. poplatky za komunálny odpad, daň z nehnuteľnosti, daň za psa), čo dáva do budúcnosti možný predpoklad na väčší manévrovací priestor na vykrytie nevyhnutných bežných výdavkov. Pre potvrdenie uvedeného predpokladu uvádzam tieto skutočnosti:

Nárast bežných príjmov v roku 2020 oproti odhadu roku 2019: + 528 645 €

Nárast bežných výdavkov v roku 2020 oproti odhadu roku 2019: + 296 430 €

Nárast bežných príjmov v roku 2019 oproti predpokladu roku 2018 : 318 802 €

Nárast bežných výdavkov v roku 2019 oproti predpokladu roku 2018: 377 065 €

Rozpočtovanie bežných výdavkov v rozpočte na rok 2020 v porovnaní s rokom 2019(odhad) podľa programov napr. v:

- **Program 2. Interné služby** v Podprograme 2.3. *Činnosť orgánov mesta, Zámer podprogramu – efektívna činnosť samosprávnych orgánov, kde je navýšenie rozpočtových výdavkov v porovnaní s rokom 2019 (rozpočet) o sumu 6 500 €.* Odôvodnenie navýšenia výdavku je podrobne rozpísané na strane 23 návrh rozpočtu. V podprograme 2.6. *Informačné technológie, Zámer podprogramu - bezpečný informačný systém* – výdavky sú rozpočtované na údržbu počítačového systému, poplatky atď. (rozpis na str. 24). Navýšenie o sumu 7 760 €.
- **Program 3. Správa majetku mesta** v Podprograme 3.4. Zhodnotenie majetku mesta- investície - **zvýšenie** rozpočtu oproti roku 2019 (predpoklad) o sumu 3 067 280 €. *Pre zhodnotenie majetku mesta sa plánuje použitie vlastných prostriedkov a prostriedkov z návratných zdrojov financovania, z predchádzajúcich rokov, ako aj prostriedkov získaných z EÚ a ŠR.* Rozpis akcií a zdôvodnenie je prehľadne spracované na str.29.
- **Program 4. Služby občanom a podnikateľom** v Podprograme 4.2. Vybavovanie žiadosti, evidencie a služby pre občanov, *kde je zníženie rozpočtových výdavkov v porovnaní s rokom 2019(predpoklad) o sumu 10 300 €.* Odôvodnenie zníženia výdavku je podrobne rozpísané na strane 31 návrh rozpočtu.
- **Program 5. Bezpečnosť** – celkové navýšenie rozpočtu r. 2020 v porovnaní s rokom 2019 (predpoklad) bolo v sume 30 365 €. Navýšenie sa týkalo napr. rastu miezd, odvodov do poisťovní (zvýšenie príplatkov, vyšší počet hodín práce v sobotu a nedeľu), nákupu pracovného oblečenia a pracovných pomôcok. Prehľadnejší rozpis navýšenia rozpočtových výdavkov v uvedenom programe a jeho podprogramoch je spracovaný v návrhu rozpočtu.
- Podprogram 5.4. Chránená dielňa – monitorovací kamerový systém – zníženie rozpočtu v r. 2020 v porovnaní s rokom 2019 o sumu 10 450 €. Zníženie je hlavne z dôvodu, že od 1.8.2020 sa po ukončení projektu počíta s poklesom o 4 zamestnancov. Širšie odôvodnenie je spracované na str. 41 návrhu rozpočtu.
- **Program 6. Odpadové hospodárstvo a ochrana životného prostredia** – v uvedenom programe a jeho podprogramoch bol rozpočtované zvýšenie výdavkov v roku 2020 v porovnaní s predpokladom čerpania výdavkov v roku 2019 o sumu 688 990 €. *Navýšenie rozpočtovaných výdavkov na rok 2020 bolo zaznamenané v Podprograme 6.3. Skládka komunálneho odpadu v sume 800 000 € v porovnaní s predpokladom roku 2019.* Výdavky sú rozpočtované na

vybudovanie 3. Etapy skládky TKO 800 000 € (kryté návratnými zdrojmi financovania) a 20 000 € na projektovú dokumentáciu rekultivácie skládky vo výške 20 000 €. Širší komentár k uvedeným výdavkom je rozpracovaný na str. 44 návrhu rozpočtu.

- **Program 7: Kultúra a šport, podprogram 7.1. Mestské kultúrne stredisko – navýšenie rozpočtu roku 2020 v porovnaní s rokom 2019** o sumu 10 430 €. Bežné výdavky predstavujú náklady na mzdy, odvody a tovary a služby. Zohľadnená je valorizácia platov vo verejnej správe a sú v nej zohľadnené aj dni mesta v sume 10 000 €. Širší komentár na str. 45.
- **Program 8: Vzdelávanie – podprogram 8.1. Materské školy – v sume 638 380 €**, navýšenie rozpočtu v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 je v sume 98 380 €. Zdroje financovania výdavkov pre obidve materské školy sú z rozpočtu mesta v sume 535 510 €, z poplatkov 13 500 €, zo ŠR predškola 11 700 €, národný projekt PP v sume 59 600 € a projekty ÚPSVaR v sume 23 120 €. Mesto participuje na výdavkoch pre MŠ v sume 535 510 €, čo predstavuje 83,89% z celkovej sumy.
- **Program 11. Administratíva, Podprogram 11.1: Administratívna činnosť**, ktorý zahŕňa kompletne služby mestského úradu na zabezpečenie všetkých aktivít v predchádzajúcich programoch. (napr. platy, mzdy služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania, poistné a príspevok do poisťovní, tovary a služby – energie, voda, komunikácia, stravovanie, sociálny fond a pod. V tomto programe sú rozpočtované výdavky, ktoré nie sú v predchádzajúcich častiach programového rozpočtu. Podprogram 11.2: Poplatky a úroky
V rámci uvedeného podprogramu sú kvantifikované výdavky splácania istín z prijatých úverov, úrokov a finančné rozpočtované záležitosti v sume **91 350 €**.

V ostatných programoch je rozpočet na rok 2020 spracovaný porovnateľne s rozpočtom v roku 2019, čo vypovedá o zodpovednosti hospodárenia s verejnými prostriedkami.

1.2. Kapitálové výdavky – celkový objem rozpočtovaných kapitálových výdavkov na rok 2020 je rozpočtovaný v sume **4 433 280 €** - sú tu zapracované rozpočtové požiadavky, ktoré obsahujú investičné zámery nevyhnuté na zveladenie a zhodnotenie majetku mesta a plnenie úloh vyplývajúcich z platnej legislatívy (výdavky na dobudovanie priemyselného parku sú kryté dotáciou MHSR v sume 2 610 000 € a návratnými zdrojmi financovania na dobudovanie 3. Etapy skládky TKO v sume 800 000 €). Čo sa týka návrhu rozpočtu na rok 2020 je zrejmé, že mesto kapitálové príjmy rozpočtuje v sume **3 167 200 €** a že kapitálové výdavky rozpočtuje vo výške 4 433 280 €. Zo sumy 3 167 200 € týchto príjmov sa rozpočtuje až 3 157 200 € z externých zdrojov na krytie kapitálových výdavkov.

Pre zhodnotenie majetku sa plánuje použitie vlastných prostriedkov, prostriedkov z návratných zdrojov financovania, z prostriedkov predchádzajúcich rokov, ako aj prostriedkov získaných z EÚ a ŠR prostredníctvom projektov so zabezpečením spolufinancovania. Oblasť kapitálových výdavkov sa bude postupne spresňovať v intenciách získaných zdrojov pre mesto a vo väzbe na príslušné investičné akcie, ktoré bude mesto zabezpečovať.

Súčasťou kapitálového rozpočtu sú aj výdavky príspevkových organizácií a škôl s právnou subjektivitou.

Je potrebné si uvedomiť, že rozpočtované kapitálové výdavky nie sú kryté kapitálovými príjmami. Schodok kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom z bežného rozpočtu a finančnými operáciami.

Na základe uvedených skutočností je potrebné pri plánovaní ďalších nových investícií mať na pamäti, že kapitálové príjmy súvisia s napĺňaním a realizáciou investičných zámerov mesta. Je potrebné uviesť, že v rámci financovania investícií bude potrebné spolufinancovanie z rozpočtu mesta a môžu prísť do úvahy aj ďalšie výdavky, ktoré sa momentálne nedajú vyčíslieť, ale budú zvyšovať výdavkovú časť rozpočtu a mesto nebude mať na ne dostatočné finančné krytie, najmä z dôvodu nedostatku a obmedzenia finančných tokov (cash flow).

1.3. Výdavkové finančné operácie sú rozpočtované vo výške **73 840 €** a to:

Vo finančných výdavkových operáciách rozpočtované splátky istín a úverov. Podrobnejší rozpis je uvedený na strane 70 návrhu rozpočtu.

Výdavkové finančné operácie nie sú súčasťou príjmov rozpočtu mesta.

Odporúčanie:

- **naďalej zvažovať plánovanie nových investícií, okrem plánovaných v rozpočte na rok 2020. V prípade zvažovania použitia nových úverových zdrojov je dôležité dodržať proces podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Je potrebné si uvedomiť, že použitie cudzích zdrojov na krytie neproduktívnych výdavkov mesta môže viesť v budúcnosti k riziku s dosahom na platobnú schopnosť a likviditu záväzkov voči partnerom mesta t.j. aj voči bankovým subjektom.**

E. PROGRAMOVÝ ROZPOČET

Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov „rozpočet obce obsahuje zábery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce“.

Programový rozpočet je systém založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a zapracovanie rozpočtových zdrojov do programov, s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania finančných prostriedkov.

Súčasťou návrhu rozpočtu na rok 2020, viacročného rozpočtu na roky 2021–2022 je aj programový rozpočet mesta Hnúšťa na rok 2020 a na roky 2021-2022. Mesto Hnúšťa predkladá na schválenie rozpočtovaných 11 programov, ktoré predstavujú 55 podprogramov a 41 prvkov slúžiacich k plneniu zámeru jednotlivých programov.

Jednotlivé „Programy“ sú podrobne a prehľadne rozpracované v textovej a tabuľkovej podobe predkladaného návrhu rozpočtu jednotlivými správcami programov a aktivít.

Informačná hodnota uvedeného dokumentu umožňuje plánovanie výdavkov v strednodobom horizonte, čo umožňuje konfrontovať plány mesta so skutočnosťou a tiež monitorovať plnenie plánov.

F. ZHRNUTIE

Ako som uviedla v mojom stanovisku návrh rozpočtu na rok 2020 a rozpočtové roky 2021-2022 je spracovaný v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými smernicami mesta Hnúšťa. **Pozitívne hodnotím spracovanie a tiež zostavenie rozpočtu po odbornej stránke.**

Návrhy programového rozpočtu na rok 2020 a na roky 2021-2022 boli vypracované v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V roku 2020 môžeme hovoriť o zlepšení východiska v príjmovej časti a to zvýšením bežných príjmov pre krytie bežných výdavkov. Do budúcnosti je dôležité, aj napriek rozpočtovanému rastu bežných príjmov, sa zamerať na hľadanie cesty a možnosti na zabezpečenie dostatočnej výšky použiteľných vlastných bežných príjmov, nakoľko môže nastať situácia nenaplnenia rozpočtovaných príjmov a tým bude ohrozené krytie bežných výdavkov v rozpočte. K dosiahnutiu navrhovaných cieľov s udržaním komplexnej udržateľnosti a konzistentnosti navrhovaného rozpočtu je nevyhnutná pozornosť všetkých participujúcich zložiek pri plnení príjmov, ale najmä čerpaní výdavkov. Podobne ako v predchádzajúcich obdobiach aj v nastávajúcom rozpočtovom roku je dôležité **disciplinovane pristupovať najmä k čerpaniu prostriedkov** v zmysle jednotlivých programov, podprogramov a projektov dodržiavaním zásady hospodárnosti, aby sa v konečnom dôsledku dodržala koncepcia navrhovaného vyrovnaného rozpočtu.

Udržanie rozpočtu v reálnych podmienkach je totiž predpokladom a východiskom k splneniu cieľov aj viacročného programového rozpočtu.

Spracovaný návrh rozpočtu mesta Hnúšťa na rok 2020 poskytuje poslancem zboru mestského zastupiteľstva základné údaje a informácie pre kvalifikované rozhodovanie, prípadne vyváženú úpravu rozpočtu mesta na príslušných príjmových a výdavkových položkách.

G. ZÁVER

Na základe môjho odborného stanoviska a skutočnosti v ňom uvedených odporúčam:

- ❖ **predložený návrh rozpočtu mesta Hnúšťa na rok 2020 Mestskému zastupiteľstvu v Hnúšti schváliť**
- ❖ **a návrh rozpočtu na roky 2021-2022 zobrať na vedomie.**

Ing. Anna Baričová
hlavná kontrolórka mesta